

retouradres: Postbus 49, 3000 AA Rotterdam

Aan de Programmacommissie

Stedin Netbeheer B.V.

Blaak 8

3011 TA Rotterdam

088 896 33 33

www.stedin.net

KvK Rotterdam 24289101

Datum 25 juli 2025
Onderwerp Brief aan programmacommissies –
gemeenteraadsverkiezingen 2026

Behandeld door Dhr. M. Bijl

Geachte programmacommissie,

Het schrijven van een verkiezingsprogramma is een bijzondere klus. Het is een kunst om recht te doen aan alle belangen die spelen en die zo goed mogelijk op te schrijven.

In uw gemeente én samen met uw gemeente werken we als Stedin elke dag aan de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Dat is hard nodig om alle nieuwe woningen, bedrijven en laadpalen in uw gemeente aan te kunnen sluiten en de duurzaam opgewekte energie een plek te geven.

Dit is helaas nog niet zo vanzelfsprekend door de netcongestie op het elektriciteitsnet. Bedrijven, maatschappelijke organisaties zoals scholen, zorginstellingen of de hulpdiensten worden hierdoor geraakt. Dit zet de economische groei, mobiliteit en woningbouw onder druk.

Daarom hebben wij elkaar hard nodig om samen te werken aan oplossingen voor de netcongestie. Zoals de aanpak rondom netcongestie, het slim omgaan met elektriciteit en het vinden van voldoende ruimte in onder- en bovengrond voor de uitbreiding van het net. Daarom willen we u vragen hiervoor aandacht te besteden in uw programma. Kort samengevat komen onze punten op het volgende neer:

- **Ruimte: Zorg voor voldoende ruimte in de gemeente voor kabels, transformatorhuisjes en onderstations. Hiermee kunnen we het elektriciteitsnet sneller verzwaren.**
- **Netbewuste overheid: help bij maatregelen die het bewuster en anders omgaan met elektriciteit bevorderen, zoals het laden van de auto buiten de piekmomenten en netbewuste nieuwbouw.**
- **Warmte: maak de aanleg van warmtenetten mogelijk. In dichtbebouwde gebieden verminderen warmtenetten de druk op het net en heeft de laagste maatschappelijke kosten.**

Wat is netcongestie?

Door meer elektrische apparaten neemt de vraag naar stroom toe. Tegelijkertijd neemt ook het aanbod toe door meer zonnepanelen en windmolens. Deze toegenomen vraag en aanbod, verhoogt de druk op het elektriciteitsnet. Op sommige momenten is dat zo hoog, de zogenaamde piekmomenten, dat de ruimte op het stroomnet dan 'op raakt'. Dat noemen we netcongestie. Bekende piekmomenten zijn bijvoorbeeld aan het begin van de avond, als iedereen thuis komt uit werk en al zijn apparaten aanzet. Of wanneer de zon flink schijnt en het goed waait wordt er plots fors meer energie opgewekt. Door het elektriciteitsnet zwaarder te maken en uit te breiden, kan er weer ruimte op het net worden gemaakt. Ook het anders omgaan met elektriciteit en het inzetten van andere energiebronnen, reduceert de piekmomenten en daarmee vermindert het netcongestie. Daarvoor hebben we gemeenten hard nodig.

Ruimte

Het verzwaren van het elektriciteitsnet is een enorme opgave. Er moeten fors meer transformatorhuisjes worden geplaatst om de extra elektriciteit te verdelen in de buurt. En één op de drie straten moet open voor dikkere kabels.

Om de stroom uw gemeente in te krijgen, zijn (grotere) onderstations nodig. Door goede samenwerking met uw gemeente willen we procedures voorspoedig laten verlopen en geschikte locaties vinden. Voor uw beeld, het bouwen van zo'n station duurt slechts twee jaar, procedures en vergunningen tot acht jaar! Dit vertraagt enorm om netcongestie snel te kunnen aanpakken. Concreet vragen we om steun in uw verkiezingsprogramma voor het snel kunnen aanleggen en bouwen van het elektriciteitsnet, door waar mogelijk vergunningen en procedures te versnellen en in ruimtelijke plannen plek voor energie-infrastructuur als randvoorwaarde op te nemen.

Dit geldt zowel voor de bestaande bouw, als voor nieuwbouw. Laat het verzwaren van het net zoveel mogelijk gelijk lopen met andere werkzaamheden in de stad.

Met onze buurtaanpak gaan we buurt voor buurt aan de slag het elektriciteitsnet te verzwaren en transformatorhuisjes te plaatsen. We houden hierbij rekening met de aanwezige kabels, veiligheid en centrale plekken. Belangrijk onderdeel in onze buurtaanpak is de samenwerking met de gemeente, om samen zo goed mogelijk passende ruimte te vinden voor de extra transformatorhuisjes en netverzwaringen en de impact voor de buurt zo klein mogelijk te laten zijn. We vragen draagvlak in uw programma voor deze samenwerking.

Netbewuste overheid

Op een piekmoment vraagt iedereen tegelijk om elektriciteit. Dat werkt netcongestie in de hand. Naast verzwaren van het net, is anders omgaan met energie heel belangrijk om die pieken te dempen. Door bijvoorbeeld de elektrische auto niet te laden tijdens een piekmoment, huishoudelijke apparaten iets eerder of juist later aan te zetten. Dit noemen we netbewust. Door in gemeentelijke duurzaamheidssubsidies netbewust als randvoorwaarde op te nemen, wordt voorkomen dat verduurzaming tot extra netcongestie leidt.

Bij het opladen van elektrische auto's valt veel winst te behalen, door die niet direct bij thuiskomst, maar wat later op de avond te laden. Publieke laadpalen kunnen dan tijdens piekmomenten wat lager of waar nodig uitgezet worden. De eigenaar van de auto merkt er weinig van als zijn auto wat later oplaadt, in beide gevallen is de auto 's ochtends opgeladen. Deze piekmomenten zullen niet het hele jaar, maar vooral in de wintermaanden zijn. We willen graag samenwerken met gemeenten hoe zij dit in hun laadpaalconcessies kunnen opnemen en zien hiervoor graag steun in uw programma.

Ook nieuwbouwwoningen kunnen netbewust worden gebouwd. Hierdoor kunnen er meer woningen worden gebouwd op dezelfde aansluiting. Dat is winst voor het elektriciteitsnet én winst voor de woningbouwopgave. Het helpt deze win-win als dit wordt vastgelegd in het gemeentelijke beleid.

Tot slot, willen we graag met uw gemeente samenwerken om inwoners bewuster te laten worden van energiegebruik en de impact op het net en zien daarvoor graag steun in uw programma. De E-klok op station Utrecht CS en de ZonWas-campagne (wassen als de zon schijnt) zijn hiervan goede voorbeelden.

Warmtenetten

Met een warmtenet kunnen snel veel woningen worden voorzien van warmte om zo hun huis te verwarmen. Uit onderzoek blijkt dat warmtenetten de laagste maatschappelijke kosten hebben omdat de elektriciteitsnetten veel minder verzaamd hoeven te worden. Als ieder huishouden immers een warmtepomp zou nemen, zouden de netkosten fors toenemen vanwege het verzwaren. Bijkomend voordeel is dat warmtenetten hierdoor ook netcongestie verminderen. Met de Wet collectieve warmte (Wcw) in het vooruitzicht en binnenkort in de Tweede Kamer wordt besproken, worden warmtenetten een betaalbaar en haalbaar alternatief.

De gemeente kan de warmtetransitie helpen door duidelijkheid te geven in beleid. Waar mogelijk kiezen voor warmtenetten en aangeven waar de warmtenetten komen en wanneer. Dan kunnen wij daar in onze investeringsplannen alvast rekening mee houden. We willen u vragen om bij de overwegingen rondom warmtenetten ook het perspectief van de belasting van het net mee te nemen en netbewust te laten zijn.

Verder helpt het ons als de aanschaf van warmtepompen wordt ontmoedigd in wijken die geschikt zijn voor een warmtenet, bijvoorbeeld door er in die wijken geen gemeentelijke subsidie voor te geven. Te veel warmtepompen in een wijk zorgen namelijk voor meer druk op het elektriciteitsnet en een warmtenet wordt minder aantrekkelijk om aan te leggen, omdat er minder huishoudens zijn om aan te sluiten. De prijs van warmte zal dan stijgen.

Tot slot, we werken elke dag met man en macht aan het versterken en uitbreiden van ons energiesysteem. Een fantastische en uitdagende klus. Daarvoor zoeken we nog veel extra collega's. We zien het als een mooie winst als u het standpunt omarmt dat de gemeente werkzoekenden, ook als zij een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, op onze vacatures zou willen wijzen en waar nodig een zetje onze kant op geeft.

We staan de komende jaren voor grote uitdagingen op het gebied van woningbouw, economie, energie en mobiliteit. Een robuust en stabiel energiesysteem is daarbij van essentieel belang. Door juist ook op lokaal niveau met elkaar samen te werken en tijdig keuzes te maken, werken we aan het behalen van al die ambities.

We vertrouwen erop dat onze voorstellen u helpen bij het opstellen van uw verkiezingsprogramma. We zijn van harte bereid om meer informatie te verstrekken en eventuele vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Maarten Bijl
Regiodirecteur Zuid-Holland
Stedin Netbeheer